

Allakkiq Notat

Smitsomme sygdomme i Grønland 2018

Nedenfor ses en oversigt over individuelt anmeldte tilfælde af smitsomme sygdomme år 2018 (Tabel 1).

Brevdato: 28-08-2019
Sags nr. 2019 - 18830
Dok. nr. 11479171

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Botulisme

Der blev i 2018 ikke anmeldt tilfælde af botulisme.

Andre levnedsmiddelbårne sygdomme

Landslægeembedet modtog i 2018 1 anmeldelse af gastroenteritis af typen salmonella typhimurium. Desuden 1 anmeldelse af verotoksin producerende E. coli (VTEC) af typen O178:H7.

Børnesygdomme

Der blev i 2018 ikke anmeldt tilfælde af børnesygdommene mæslinger, kighoste (bordetella pertussis) eller fåresyge (parotitis).

Clostridium difficile, C.diff.

I 2018 er der blevet indberettet 18 tilfælde af C.diff. Til sammenligning var der i 2017 og 2016 blevet indberettet henholdsvis 11 (opdateret antal) og 17 tilfælde af C.diff.

C.diff. fremkalder langvarig diarré og kan danne sporer, som kan overleve længe i omgivelserne. Sporerne kan spredes via personales og patienters hænder efter kontakt med forurenede omgivelser og kan senere aktiveres til levedygtige bakterier, der kan fremkalde alvorlig sygdom hos svækkede personer.

Grundlaget for Landslægeembedets opgørelse er data fra Centrallaboratoriet på Dronning Ingrid's Hospital (DIH).

ESBL

18 tilfælde af Extended Spectrum Beta-Lactamase producerende bakterier (ESBL) blev indberettet i 2018. Til sammenligning var der 8 (opdateret antal) tilfælde af ESBL i 2017. ESBL er tarmbakterier, der producerer enzymer der ødelægger virkningen af antibiotika. Bakterierne er derfor resistente overfor almindelig behandling. Bakterierne er meget smitsomme og udgør et stigende problem, såvel her i Grønland som i Danmark og øvrige udland.

Grundlaget for Landslægeembedets opgørelse er data fra Centrallaboratoriet på Dronning Ingrid's Hospital (DIH).

Hepatitis

Landslægeembedet modtog 1 anmeldelse af tilfælde med hepatitis B i 2018. Desuden modtog Landslægeembedet 1 anmeldelse af hepatitis C. Til sammenligning var der i 2017 henholdsvis 5 anmeldte tilfælde af hepatitis B og 1 anmeldt tilfælde af hepatitis C.

Derudover, i alt 6.322 personer blev i 2018 screenet for hepatitis B (HBsAg) ved rutineundersøgelse. Alle gravide samt alle med seksuelt overførbare sygdomme screenes. Af de undersøgte var 152 positive, svarende til 2,4%. Her er grundlaget for Landslægeembedets opgørelse data fra Centrallaboratoriet på Dronning Ingrid's Hospital (DIH).

Der blev screenet i alt 801 fødende, hvoraf 6 var positive (0,7%). Her er grundlaget for Landslægeembedets opgørelse data fra Centrallaboratoriet på Dronning Ingrid's Hospital (DIH).

Legionella pneumoni

Der blev i 2018 ikke anmeldt tilfælde af legionella pneumoni.

Meningitis/sepsis forårsaget af meningococcer.

Der kom ingen anmeldelser i 2018.

Meningitis/sepsis forårsaget af haemophilus influenzae type B (HIB)

Der kom ingen anmeldelser i 2018.

Meningitis/sepsis med ukendt bakterietype

Der kom ingen anmeldelser i 2018.

Meningitis/sepsis forårsaget af pneumokokker

Der kom 1 anmeldelse i 2018, som vedrørte 2017. Tilfældet blev opdaget i forbindelse med angivelse af dødsårsag på dødsattest. Til sammenligning modtog Landslægeembedet i 2017 3 anmeldelser af meningitis og 1 anmeldelse af sepsis forårsaget af bakterien Streptococcus Pneumoniae. For årene 2014, 2015 og 2016 var antallet henholdsvis 6, 10 og 7.

Vaccination mod 13 pneumokok serotyper (PCV 13) blev indført i børnevaccinationsprogrammet i 2010.

MRSA (Meticillin Resistent Stafylokok Aureus)

I 2018 modtog 7 anmeldelser af MRSA. Af disse var en tilfælde blevet smittet i forbindelse med et udbrud på neonatal afsnit på Rigshospitalet i Danmark.

Til sammenligning modtog Landslægeembedet i 2017 16 anmeldelser af MRSA. Disse fordelte sig hovedparten (12 stk) i Tasiilaq, hvor et udbrud hurtigt blev inddæmmet.

Forekomsten af MRSA er stigende i mange lande, og der er behov for høj opmærksomhed på patienter og raske smittebærere fra udlandet med henblik på at undgå at få MRSA ind på sygehusene. De resistente bakterier udgør ikke nogen risiko for raske personer, men raske bærere kan give bakterierne videre til syge og svækkede, hvor bakterierne kan give

alvorlige infektioner, som er svære at behandle.

Rabies

Der er ikke anmeldt noget tilfælde i 2018.

Tuberkulose

I 2018 blev der anmeldt 49 nye og recidive TB tilfælde. Til sammenligning var antallet i 2017 57 (Tabel 2). Landsgennemsnittet var 88 TB anmeldelser pr. 100 000 borgere. Det er således første gang i en længere årrække, at Grønland har under 100 TB tilfælde per 100.000 borgere.

Selvom de sidste år har vist mindre nedgang i antallet af TB tilfælde, er der fortsat grund til bekymring samt behov for kontinuerligt fokus på sygdommen. Globalt set er forekomsten i Grønland fortsat høj og Grønland er på WHO's "High burden TB country list 2019". Det er helt afgørende, at befolkningen kender til TB-symptomerne og henvender sig til sundhedsvæsenet ved disse. Desuden er det vigtigt, at sundhedsvæsenet diagnosticerer sygdommen så tidligt som muligt. Dette med henblik på at nedsætte smittedisponering og forhindre udvikling af sygdommen.

I 2018 genindførte man brugen af dyrkning for tuberkulosebakterier hos alle, som skal udredes for TB. Det sker i kombination med brug af en PCR-analyse til at identificere TB bakteriens DNA. Dyrkning af TB bakterien kan ikke udføres i Grønland og foregår derfor på Statens Serums Institut i Danmark. Her udarbejdes der også en typekompleks af TB bakterien og de konkrete TB bakterier testes for resistens af den medicinske behandling. På trods af den voksende incidens af multiresistent tuberkulose i verden og særligt i Europa, så er der kun fundet et TB tilfælde i Grønland i 2018 med multiresistent TB. Tilfældet er med meget stor sikkerhed opstået her i landet.

Tuberkulose er en socialmedicinsk sygdom, som sundhedsvæsenet ikke kan eliminere alene. På baggrund af det fortsat høje antal af tuberkulose tilfælde godkendte selvstyret en ny Tuberkulose strategi for 2017-21 som efterfølger til tidligere strategier. Strategien er en forlængelse af de tidligere strategier og følger internationale anbefalinger. Strategien sætter særligt fokus på:

- tidlig diagnostik,
- gennemførelse af behandling
- målrettede screeninger
- samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.

Hele strategien kan findes på <http://naalakkersuisut.gl/da/Publications> (2017, juni).

Seksuelt overførte sygdomme (HIV, AIDS, Chlamydia, Gonorré og Syfilis)

Forekomsten af disse sygdomme for 2018 er beskrevet i et tidligere notat i foråret 2018. Se på www.nun.gl, under Sundhedsfaglige notater vedrørende 2018.

Tabeller

Tabel 1. Individuelt anmeldte sygdomme 2018	
Sygdom	Antal
Hæmolytisk streptococcer (GAS)	0
Meningitis forårsaget af pneumokokker	1 (er anmeldt i 2018, dog fra 2017, se tekst)
Meningitis uden bakterietypebestemmelse	0
Andre invasive infektioner (her pneumokoksepsis)	0
MRSA	7 (se tekst)
Syfilis	138
Hepatitis B	1
Hepatitis C	1
Kighoste (bortadella pertussis)	0
Fåresyge(parotitis)	0
HIV	9
AIDS	2
Levnedmiddelbåren sygdom	2
Legionella pneumoni	0
Tuberkulose	49
Note: Hvor intet andet er anført, så er optællingen baseret på indkomne anmeldelser af sygdommene til Landslægeembedet.	

Tabel 2. Anmeldte tuberkulose tilfælde i Grønland 1976-2018		
År	Antal	Rate/ 100 000/ år
1976-1980*	117	47
1986-1990	93	34
1991-1995	252	91
1996-2000	347	124
2001-2005	444	157
2006-2010	373	132
2011	114	198
2012	88	157
2013	93	165
2014	99	176
2015	77	138
2016	61	109
2017	57	101
2018	49	88
Kilde: Statens Institut for Folkesundhed og Landslægeembedet		
*Tallene for årene 1976-85 er opgjort som anmeldte tilfælde af respiratorisk tuberkulose blandt grønlændere i Grønland		